

Τίτλος Δραστηριότητας: «Εσύ ποιο άτομο θα ήσουν στο πάνελ;»

Ομάδα στόχου: Μαθήτριες/-τές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Διάρκεια: 80-90 λεπτά

Διδακτικοί στόχοι:

- Να αντιληφθούν τα παιδιά ότι η διαφορετικότητα στον σεξουαλικό προσανατολισμό είναι ένα θέμα περίπλοκο και πολυδιάστατο, το οποίο οι διάφοροι φορείς και οι διάφορες επιστήμες έχουν προσεγγίσει από διαφορετικές σκοπιές.
- Προσπάθεια να δημιουργηθεί μια κουλτούρα αποδοχής και ενσωμάτωσης των ΛΟΑΤ ατόμων στην κοινωνία μας.

Υλικά: Καρτέλες ρόλων (βλέπε πιο κάτω)

Προετοιμασία:

- Ετοιμασία του χώρου, ώστε το πάνελ να είναι ορατό απ' όλους/-ες τους/τις μαθητές/-τριες που θα είναι στο ακροατήριο.
- Ετοιμασία των καρτελών με τους ρόλους.

Περιγραφή δραστηριότητας:

1. Εξηγούμε στους/στις μαθητές/-τριες ότι θα παίξουμε ένα παιχνίδι προσομοίωσης, όπου κάποιοι/-ες θα παίξουν κάποιους ρόλους. Αναφέρουμε ότι το παιχνίδι αφορά ένα τηλεοπτικό πάνελ όπου το θέμα συζήτησης είναι η ομοφυλοφιλία.
2. Ζητούμε εθελοντές/-ντριες οι οποίοι/-ες θα αναλάβουν κάποιους ρόλους και τους δίνουμε τις καρτέλες με τους ρόλους τους. Τον ρόλο της/του δημοσιογράφου είναι καλύτερα να τον αναλάβει ο/η εκπαιδευτικός.
3. Ζητούμε από τα άτομα που συμμετέχουν να μη συζητήσουν τον ρόλο τους με τους άλλους ή με το ακροατήριο, αλλά να τους διαβάσουν ατομικά και να σκεφτούν τα επιχειρήματα που θα χρησιμοποιούσε το άτομο αυτό στην τηλεοπτική συζήτηση.
4. Εξηγούμε στο «πάνελ» μας ότι δε χρειάζεται να διαβάζουν από την καρτέλα τους λέξη προς λέξη τα επιχειρήματα. Είναι σημαντικό να τα πουν με τα δικά τους λόγια.
5. Όταν το πάνελ είναι έτοιμο, παίρνουν τις θέσεις τους.

6. Ο/η «δημοσιογράφος» συστήνει το πάνελ και τους καλωσορίζει. Ξεκινά να ρωτά ερωτήσεις και προσπαθεί να ωθήσει τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στο πάνελ να συζητήσουν και να ανταλλάξουν απόψεις και επιχειρήματα, μέσα σε πολιτισμένο κλίμα.
7. Πριν το τέλος της συζήτησης μπορεί να υποβάλει ερωτήσεις και το ακροατήριο.
8. Όταν τελειώσει η συζήτηση καθοδηγούμε τους/τις μαθητές/-τριες στο πάνελ να βγουν από τους ρόλους τους κάνοντας την τεχνική 'Rubber Chicken' (τινάζοντας από πάνω τους το ρόλο ή και ξεκουμπώνοντας από πάνω τους το ρόλο)

Ερωτήσεις για απολογισμό και συζήτηση:

Προς τα άτομα που έλαβαν μέρος στο “πάνελ”:

- Πώς νιώσατε σε αυτούς τους ρόλους;
- Ήταν εύκολος ο ρόλος σας; Γιατί; Αν ήταν δύσκολος, γιατί ήταν δύσκολος;
- Υπήρχε οτιδήποτε στη συζήτηση το οποίο ακούστηκε γνώριμο και συνηθισμένο; Τι ήταν αυτό; Πως το χειριστήκατε;
- Υπήρξε κάτι στη συζήτηση που ήταν δύσκολο για σας να ακούσετε; Γιατί ήταν δύσκολο; Πώς νιώσατε; Πώς το χειριστήκατε;

Προς τις/τους μαθήτριες/-τές:

- Ποιος από τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στο πάνελ σάς έπεισε τελικά; Αν τους αναθέταμε βαθμούς, ποιος θα έπαιρνε τους περισσότερους βαθμούς; Γιατί; Πώς σας έπεισε;
- Πώς βρήκατε τα επιχειρήματα των συμμετεχόντων στο πάνελ;
- Ποιες νομίζετε ότι ήταν οι ανησυχίες τους;
- Βρήκατε κάποιες από τις ανησυχίες τους δικαιολογημένες;
- Υπήρξε κάτι στη συζήτηση που σας έκανε εντύπωση; Τι ήταν αυτό; Γιατί σας έκανε εντύπωση;
- Τι νομίζετε τελικά; Γεννιέται κάποιος ομοφυλόφιλος ή γίνεται;
- Είναι σημαντικό τελικά αν γεννιέται κάποιος ομοφυλόφιλος ή αν γίνεται; Τι είναι σημαντικό;
- Πώς εμείς σαν κοινωνία, με τις δικές μας αντιλήψεις και στάσεις, κάνουμε τα Λεσβιακά, Ομοφυλόφιλα, Αμφισεξουαλικά, Τρανς (ΛΟΑΤ) άτομα να νιώθουν;
- Τι είδους διακρίσεις, εκφοβισμό και βία βιώνουν τα άτομα αυτά;
- Τι πρέπει να γίνει ώστε να δημιουργηθεί μια κουλτούρα αποδοχής και συμπερίληψης των ΛΟΑΤ ατόμων στην κοινωνία;

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει πολύ ένθερμη. Προσπαθήστε να την κρατήσετε σε πολιτισμένο κλίμα συμφωνώντας εξ αρχής με τα παιδιά τους κανόνες που θα τηρηθούν κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Είναι σημαντικό να δεσμευτούν.

Στο τέλος είναι σημαντικό να αντιληφθούν τα παιδιά ότι η διαφορετικότητα στον σεξουαλικό προσανατολισμό είναι ένα θέμα περίπλοκο και πολυδιάστατο, το οποίο οι διάφοροι φορείς και οι διάφορες επιστήμες έχουν προσεγγίσει από διαφορετικές σκοπιές. Εκείνο που είναι σημαντικό είναι να δημιουργηθεί μια κουλτούρα αποδοχής και ενσωμάτωσης των ΛΟΑΤ ατόμων στην κοινωνία μας, μακριά από βία, ομοφοβία, διακρίσεις και εκφοβισμό.

Καρτέλες Ρόλων

Δημοσιογράφος

- Καλωσορίζεις τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στο πάνελ και τους συστήνεις στο κοινό.
- Εξηγείς στο κοινό ότι θα ρωτήσεις πρώτα κάποιες ερωτήσεις και μετά το κοινό θα έχει την ευκαιρία να υποβάλει τις δικές του ερωτήσεις.
- Ενθαρρύνεις τον κάθε συμμετέχοντα να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του.

Ερωτήσεις:

1. Η ομοφυλοφιλία είναι ψυχολογική διαταραχή;
2. Η ομοφυλοφιλία μπορεί να αλλάξει;
3. Η ομοφυλοφιλία είναι τελικά επιλογή;
4. Ακούμε συχνά για ομοφυλόφιλα άτομα. Σίγουρα ο αριθμός τους έχει αυξηθεί. Μήπως αυτό έχει γίνει επειδή ο ομοφυλοφιλία είναι της μόδας;
5. Αν ένα άτομο κακοποιηθεί σεξουαλικά όταν ήταν μικρό γίνεται ομοφυλόφιλο;
6. Αν τα παιδιά μας έρχονται σε επαφή με ομοφυλόφιλους/-ες δασκάλους/-ες μήπως κινδυνεύουν να γίνουν κι αυτά ομοφυλόφιλοι/-ες;

Ερωτήσεις από το κοινό

Ρόλοι:

➤ Εκπρόσωπος της εκκλησίας – κύριος Στυλιανός

Υποστηρίζεις ότι η ομοφυλοφιλία είναι αμαρτία. Βλέπεις τον ομοφυλοφιλικό προσανατολισμό ως διαταραχή και ασθένεια, και θεωρείς τις ομοφυλοφιλικές πράξεις αμαρτωλές και καταστροφικές. Τα ομοφυλόφιλα άτομα πρέπει προβούν σε μια ιδιαίτερα σκληρή μάχη με τον εαυτό τους, να ξεφύγουν από την «πλάνη τους», να υπερνικήσουν τα επαίσχυντα «πάθη τους» και να σωθούν από “τον διάβολο” με τη χάρη του Θεού, μέσω της πίστης στον Ιησού Χριστό και με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος.

➤ **Ψυχολόγος – κυρία Σιμόνη**

Σίγουρα η ομοφυλοφιλία δεν είναι ψυχολογική διαταραχή. Από το 1973, ο Αμερικάνικος Ψυχιατρικός Σύνδεσμος αφαίρεσε την ομοφυλοφιλία από τον κατάλογο των ψυχικών διαταραχών. Επίσης ο σεξουαλικός προσανατολισμός δεν είναι θέμα επιλογής ούτε «γίνεται» κάποιο άτομο ομοφυλόφιλο, ούτε μπορεί να «αλλάξει». Αντιθέτως, ως ψυχολόγος, θεωρείς ότι οι προσπάθειες θεραπείας είναι αντιδεοντολογικές και επικίνδυνες.

➤ **Μητέρα – κυρία Χρυστάλλα**

Είσαι 50 χρονών και έχεις δύο παιδιά στο Γυμνάσιο. Η κόρη σου έχει καθηγήτρια μια νεαρή κοπέλα που είναι ανοικτά λεσβία και μάλιστα συζεί με τη σύντροφό της, την οποία σκέφτεται να παντρευτεί. Εσύ δεν αποδέχεσαι τους γκέι. Πιστεύεις ότι οι ομοφυλόφιλοι είναι άτομα ανήθικα και αμαρτωλά. Ανησυχείς που τέτοιο άτομο έρχεται σε επαφή με την κόρη σου, γιατί μπορεί να «τη φλερτάρει» ή να την «ξεγελάσει» ή ακόμα και να την πείσει να γίνει και αυτή λεσβία. Θεωρείς ότι η ομοφυλοφιλία είναι απλά της “μόδας” και δεν πρέπει να έχουμε ανοχή στα άτομα αυτά. Τη συγκεκριμένη καθηγήτρια πρέπει να την διώξουν από το σχολείο και να μην την αφήσουν να ξαναδιδάξει ποτέ.

➤ **Ακτιβιστής/τρια στα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων – κυρία Λέα**

Πιστεύεις ότι είναι δικαίωμα του κάθε ανθρώπου να εκφράζει ελεύθερα τον σεξουαλικό του προσανατολισμό.

Αναγνωρίζεις ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός αποδίδεται κυρίως σε βιολογικούς παράγοντες, δε μαθαίνεται, ούτε αλλάζει. Για σένα η ουσία δε βρίσκεται στο αν γεννιέται κάποιος/-α ομοφυλόφιλος/-η ή αν γίνεται.

Η ουσία βρίσκεται στην κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Θεωρείς ότι τα ομοφυλόφιλα άτομα πρέπει να είναι ελεύθερα από κάθε είδους εξαναγκασμό, διάκριση και βία και όλοι πρέπει να έχουμε ίσα δικαιώματα. Αναγνωρίζεις ότι η διάκριση με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό είναι υπαρκτό φαινόμενο μέσα στην οικογένεια, στην εργασία, στο φιλικό περιβάλλον και στην κοινωνία.

➤ **Γκέι άτομο, μέλος ομάδας που προβάλλει και υπερασπίζεται τα δικαιώματα των ΛΟΑΤ άτομα κύριος Μιχάλης ή κυρία Μιχαέλα**

Είσαι άτομο ομοφυλόφιλο. Νιώθεις άνετα με τον εαυτό σου και δεν κρύβεις τον σεξουαλικό σου προσανατολισμό.

Έχεις «βγει από την ντουλάπα» και μιλάς ανοικτά για τη «διαφορετικότητά σου». Για σένα είναι ξεκάθαρο ότι η ομοφυλοφιλία αποδίδεται σε βιολογικούς παράγοντες, γιατί ένιωθες πάντα «διαφορετικός» «διαφορετική», από τον καιρό που ήσουν μικρός/ή. Πιστεύεις ότι είναι δικαίωμα του κάθε ανθρώπου να εκφράζει ελεύθερα τον σεξουαλικό του προσανατολισμό. Σίγουρα δεν υπάρχει περίπτωση ο σεξουαλικός σου προσανατολισμός να αλλάξει και θεωρείς ότι οι προσπάθειες «θεραπείας» της ομοφυλοφιλίας είναι αντιδεοντολογικές και επικίνδυνες. Για σένα η ουσία δε βρίσκεται στο αν γεννιέται κάποιος ομοφυλόφιλος ή αν γίνεται. Η ουσία βρίσκεται στην κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα ομοφυλόφιλα άτομα πρέπει να είναι ελεύθερα από κάθε είδους εξαναγκασμό, διάκριση και βία και όλοι πρέπει να έχουμε ίσα δικαιώματα. Σίγουρα αναγνωρίζεις ότι η διάκριση με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό είναι υπαρκτό φαινόμενο μέσα στην οικογένεια, στην εργασία, στο φιλικό περιβάλλον και στην κοινωνία και έχεις και ο ίδιος/ίδια βιώσει τέτοιες διακρίσεις.

➤ **Νομικός – κύριος Ηρακλής**

Είσαι 35 χρονών και είσαι νομικός. Σε έχουν καλέσει στο πάνελ για να μιλήσεις για τη νομική πτυχή της ομοφυλοφιλίας. Τόσο η σεξουαλική επαφή μεταξύ ανδρών όσο και η σεξουαλική επαφή μεταξύ γυναικών είναι νόμιμη στην Ελλάδα από το 1951. Η ηλικία συναίνεσης για άτομα του ίδιου φύλου είναι το 17ο έτος. Επίσης υπάρχει νομοθεσία κατά των διακρίσεων στον χώρο εργασίας αν και υπολείπονται νομοθεσίες που να ποινικοποιούν τη ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους που αφορούν τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Το [2015](#) νομιμοποιήθηκε το σύμφωνο συμβίωσης και για ζευγάρια του ίδιου φύλου, δίνοντας έτσι σε νοικοκυριά ομόφυλων ζευγαριών τη δυνατότητα για νομική προστασία σχεδόν ισάξια με παντρεμένα ζευγάρια του αντίθετου φύλου.

Πηγή: Παπαγεωργίου Κ. & Λέστα Σ. (2012, Μάιος). Ασπίδα κατά της Ομοφοβίας στην Εκπαίδευση.

Για Κυπριακό Σύνδεσμο Οικογενειακού Προγραμματισμού, Ομάδα Εκπαιδευτών Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου.

Προσαρμογή-Επιμέλεια: Έλενα Σκαρπίδου, για το Πολύχρωμο Σχολείο (2018)